

УДК 349.4+351.823

І. Л. Райнін

УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ ЗЕМЕЛЬНИХ ВІДНОСИН ТА НАДРОКОРИСТУВАННЯ

Проаналізовано адміністративно-правове забезпечення управління у сфері земельних відносин та надрокористування, розглянуто пропозиції з питань упорядкування компетенції та повноважень суб'єктів землекористування.

Ключові слова: земельні відносини, надрокористування, управління, суб'єкти землекористування, повноваження, виконавча влада, місцеве самоврядування.

Постановка проблеми. Управління у сфері земельних відносин та надрокористування в Україні здійснюється різними суб'єктами та регламентується значною кількістю нормативно-правових актів, у тому числі законами України, постановами Кабінету Міністрів, розпорядженнями відповідних центральних органів виконавчої влади, місцевих державних адміністрацій та рішеннями місцевих рад, що породжує протиріччя в управлінських актах, дублювання функцій і призводить до порушення законності у сфері земельних відносин і надрокористування.

Мета статті – проаналізувати стан адміністративно-правового забезпечення управління у сфері земельних відносин і надрокористування, внести окремі пропозиції з метою впорядкування компетенцій і повноважень суб'єктів земельних відносин і надрокористування.

Стан дослідження. Питання управління у сфері земельних відносин і надрокористування досліджували О. Ю. Макаренко, В. Д. Швець, О. В. Леонова, О. І. Бочко, О. П. Шемяков, С. М. Попова, Г. В. Бублик, М. В. Шульга, А. П. Гетьман, І. Ш. Ібатулін, О. В. Степенко та інші. Вказаними вченими зроблено вагомий внесок в дослідження загальних проблем правового регулювання земельних відносин і надрокористування, проте автор вважає доцільним висвітлити додатково питання управління у сфері земельних відносин і надрокористування.

Виклад основного матеріалу. Управління у сфері використання природних ресурсів має особливо важливе значення для забезпечення сталості суспільного розвитку. Під управлінською діяльністю розуміють спосіб, прийом практичної реалізації завдань і функцій виконавчої влади в повсякденній діяльності виконавчих органів (посадових осіб) на основі закріпленої за ними компетенції у визначених межах та формі [1, с. 45–46]. Виходячи з реальної ситуації, можна погодитися з О. П. Шемяковим про те, що відносини у сфері надрокористування в Україні знаходяться в стані розвитку [2, с. 225].

На думку О. І. Бочка, на сучасному етапі поняття земельних відносин охоплює широке коло питань економічного, екологічного і природного характеру [3, с. 141]. Управління у сфері земельних відносин має виходити з принципу врахування незамінності землі як основного засобу виробництва, як просторово-територіального базису для інших природних ресурсів, соціальної та виробничої інфраструктури. Ефективне управління суспільними відносинами щодо використання земельних ресурсів у зв'язку з тим, що земля є просторовим базисом розміщення продуктивних сил, предметом і засобом праці, забезпечує високу конкурентоспроможність національної економіки на глобальному рівні [4, с. 5].

Управління у сфері земельних відносин та надрокористування здійснюється цілісною системою уповноважених суб'єктів, серед яких – центральні та місцеві органи виконавчої влади загальної та спеціальної компетенції. До системи органів загальної компетенції, які здійснюють управління у цих галузях з вирішенням інших завдань, віднесених до їх компетенції, традиційно відносять: Верховну Раду України, Верховну Раду Автономної Республіки Крим, Кабінет Міністрів України, Раду Міністрів Автономної Республіки Крим, органи місцевого самоврядування, місцеві органи виконавчої влади [5, с. 182]. Управлінська діяльність у сфері земельних відносин та використання надр здійснюється як на загальнодержавному, так і на регіональному рівнях, у тому числі й органами місцевого самоврядування. Одним з органів міжгалузевої компетенції, що здійснює

управління у сфері земельних відносин та надрокористування, є Міністерство екології та природних ресурсів України. Відповідно до Положення про Міністерство екології та природних ресурсів України [6] воно є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади у формуванні і забезпеченні реалізації державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища, екологічної та у межах своєї компетенції біологічної, генетичної та радіаційної безпеки, поводження з відходами, у тому числі радіоактивними, пестицидами і агрохімікатами, радіаційного захисту, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів (надр, поверхневих та підземних вод, внутрішніх морських вод і територіального моря, атмосферного повітря, лісів, тваринного і рослинного світу та природних ресурсів територіальних вод, континентального шельфу та виключної (морської) економічної зони України) та ряду інших питань.

Органи управління спеціальної компетенції у сфері надрокористування та у сфері земельних відносин є різними, і, як справедливо зазначає О. В. Леонова, досі така сфера управління залишається громіздкою [7, с. 78], що стосується насамперед органів управління спеціальної компетенції. Значну роль в управлінській діяльності у сфері надрокористування відіграють спеціально уповноважені центральні органи виконавчої влади з геологічного вивчення та раціонального використання надр – Державна служба геології та надр України (Держгеонадра України) та Державна служба гірничого нагляду та промислової безпеки України. Відповідно до Положення [8] Державна служба геології та надр України є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через міністра екології та природних ресурсів України, входить до системи органів виконавчої влади і забезпечує реалізацію державної політики у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр (див. також: [9]). Державна служба гірничого нагляду та промислової безпеки України є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується тільки Кабінетом Міністрів України через Голову Державній служби України з надзвичайних ситуацій та забезпечує реалізацію державної політики з промислової безпеки, охорони праці, державного гірничого нагляду, охорони надр та державного регулювання у сфері безпечного поводження з вибуховими матеріалами промислового призначення [10]. Не вдаючись до детального аналізу управлінських повноважень зазначених органів у цій сфері, необхідно підкреслити, що їх діяльність спрямована на реалізацію загальнодержавних інтересів у забезпеченні правового режиму надр як об'єкта виключної власності українського народу.

Для місцевого рівня управління у сфері земельних відносин та надрокористування особливого значення набуває діяльність органів місцевого самоврядування у зв'язку з розширенням їх компетенції.

Повноваження органів місцевого самоврядування у сфері надрокористування визначені як Кодексом України про надра, так і законом «Про місцеве самоврядування в Україні». Відповідно до ст. 9-1 Кодексу України про надра [11] до компетенції обласних, Київської та Севастопольської міських рад у сфері регулювання гірничих відносин належить: надання надр у користування для розробки родовищ корисних копалин місцевого значення; погодження надання надр у користування з метою геологічного вивчення і розробки родовищ корисних копалин загальнодержавного значення, а також для цілей, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин; розподіл між відповідними місцевими бюджетами плати за користування надрами; розроблення, затвердження та виконання місцевих програм розвитку мінерально-сировинної бази, раціонального використання й охорони надр; оголошення геологічних об'єктів, що становлять наукову або культурну цінність, об'єктами природно-заповідного фонду місцевого значення; припинення права на користування ділянкою надр; здійснення контролю за використанням та охороною надр; вирішення інших питань у сфері регулювання гірничих відносин, визначених законом. До відання сільських, селищних, міських та районних рад на їх території відповідно до ст. 10 Кодексу України про надра належить: погодження надання надр у користування з метою геологічного вивчення, розробки родовищ корисних копалин місцевого значення; реалізація місцевих програм розвитку мінерально-сировинної бази, раціонального використання та охорони надр; обмеження діяльності підприємств, установ, організацій і громадян у випадках і в порядку, передбачених цим Кодексом; здійснення контролю за використанням та охороною надр; вирішення інших питань у сфері регулювання гірничих відносин у межах своєї компетенції.

Відповідно до ст. 26 закону «Про місцеве самоврядування в Україні» [12] серед питань, що вирішуються виключно на пленарних засіданнях сільської, селищної, міської рад, названо вирішення відповідно до закону питань про надання дозволу на спеціальне використання природних ресурсів місцевого значення, а також про скасування такого дозволу; прийняття рішень про організацію територій і об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення та інших територій, що підлягають особливій охороні; внесення пропозицій до відповідних державних органів щодо оголошення природних та інших об'єктів, що мають екологічну, історичну, культурну або наукову цінність, пам'ятками природи, історії або культури, які охороняються законом; надання відповідно до законодавства згоди на розміщення на території села, селища, міста нових об'єктів, у тому числі місць чи об'єктів для розміщення відходів, сфера екологічного впливу діяльності яких згідно з діючими нормативами включає відповідну територію, та низка інших питань.

Слід зазначити, що саме на рівні міських, селищних та сільських органів місцевого самоврядування повинні вирішуватися ключові питання, пов'язані із забезпеченням соціальних, культурних, екологічних та інших інтересів відповідних територіальних громад. Забезпечення екологічної рівноваги та екологічної безпеки в межах проживання відповідних територіальних громад є безпосереднім інтересом органів місцевого самоврядування, що зумовлює необхідність достатньої їх участі у прийнятті рішень, які впливають на стан навколишнього природного середовища відповідних адміністративно-територіальних одиниць. Беззаперечно, до таких рішень належить і право рад погоджувати надання надр у користування, яке зафіксовано в Порядку проведення аукціонів з продажу спеціальних дозволів на користування надрами [13] та Порядку надання спеціальних дозволів на користування надрами [14], які встановлюють порядок отримання надр у користування для всіх видів надрокористування незалежно від їхнього значення (загальнодержавного чи місцевого). Пунктом 4 абз. «б» ч. 1 ст. 33 закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» встановлено, що до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належить погодження питань про надання дозволу на спеціальне використання природних ресурсів загальнодержавного значення. З цього приводу В. М. Комарницьким було висловлено думку про необхідність уточнення положення Кодексу України про надра, які визначають повноваження обласних, Київської та Севастопольської міських рад, вилучивши з них ті, які стосуються погодження клопотань про надання надр у користування з метою геологічного вивчення й розробки родовищ корисних копалин загальнодержавного значення, а також для цілей, не пов'язаних із видобуванням корисних копалин, водночас поклавши їх на виконавчі органи сільських, селищних, міських рад [15]. Однак уявляється, що повне усунення обласних, Київської та Севастопольської міських рад від участі в ухваленні означених рішень є не доцільним, у тому числі з антикорупційних позицій.

Доцільно погодитися із законопроектом народних депутатів П. В. Дзюблика та В. В. Кривенко від 7 квітня 2015 року «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо порядку надання спеціальних дозволів на користування надрами)» [16] стосовно необхідності закріплення в законі «Про місцеве самоврядування в Україні» як виключної компетенції сільських, селищних, міських рад погодження питань про надання надр у користування з метою геологічного вивчення й розробки родовищ корисних копалин загальнодержавного значення, а також для цілей, не пов'язаних із видобуванням корисних копалин. У зв'язку з тим пропонується у ст. 43 закону «Про місцеве самоврядування в Україні» доповнити перелік питань, які вирішуються районними та обласними радами виключно на їх пленарних засіданнях, питаннями надання надр у користування для розробки родовищ корисних копалин місцевого

значення, погодження надання надр у користування з метою геологічного вивчення, розробки родовищ корисних копалин загальнодержавного значення, а також для цілей, не пов'язаних із видобуванням корисних копалин.

Управління у сфері надрокористування здійснюється низкою суб'єктів, компетенцію яких можна поділити за різними критеріями, зокрема: за обсягом охоплення сфер суспільного життя, за сферою територіального впливу, за інтересами, які вони покликані представляти у першу чергу.

Так, за обсягом охоплення сфер суспільного життя можливо виокремити:

- носіїв загальної компетенції, суб'єкти, управлінська діяльність яких охоплює достатньо різноманітні сфери суспільного життя (Кабінет Міністрів України, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, місцеві державні адміністрації; Міністерство екології та природних ресурсів України, Державну службу України з надзвичайних ситуацій та інші);

- носіїв спеціальної компетенції, що спрямована на управління у сфері раціонального використання надр (Державна служба геології та надр України).

За інтересами, які покликані представляти у першу чергу органи управління у сфері надрокористування, можна виокремити органи державного управління, діяльність яких спрямована на першочергове задоволення інтересів держави, у тому числі й на місцях (зокрема, Міністерство екології та природних ресурсів України, Державна служба геології та надр України тощо), та органи місцевого самоврядування, що реалізують свої повноваження з урахуванням інтересів насамперед відповідних територіальних громад.

За сферою територіального впливу різняться органи управління, які розповсюджують свою діяльність на всю територію країни та управлінська діяльність яких охоплює певні адміністративно-територіальні одиниці.

Враховуючи викладене, доцільно погодитися з думкою О. В. Леоненко про необхідність зміни ст. 11 Кодексу України про надра, визначивши органи, що здійснюють державне управління у галузі геологічного вивчення, використання і охорони надр, зокрема такі, як: Кабінет Міністрів України, Міністерство екології та природних ресурсів України, Державна служба геології та надр України, Державна служба гірничого нагляду та промислової безпеки України, Рада Міністрів Республіки Крим, інші державні органи, органи місцевого самоврядування та органи виконавчої влади на місцях відповідно до законодавства України [7, с. 78].

Управлінська діяльність у сфері надрокористування обумовлена належністю надр виключно українському народу, який здійснює право власності на надра через Верховну Раду України, Верховну Раду Автономної Республіки Крим і місцеві ради.

Низкою управлінських повноважень у сфері земельних відносин наділені місцеві державні адміністрації. На підставі аналізу ст. 21 закону України «Про місцеві державні адміністрації» [17] до повноважень місцевих державних адміністрацій в галузі управління земельними відносинами можна віднести: розробку та забезпечення виконання затверджених у встановленому законом порядку програм раціонального використання земель, лісів, підвищення родючості ґрунтів, що перебувають у державній власності; розпорядження землями державної власності відповідно до закону; розробку та подання на затвердження відповідної ради, а також забезпечення виконання регіональних екологічних програм; внесення до відповідних органів пропозицій щодо державних екологічних програм; вжиття заходів щодо відшкодування шкоди, заподіяної порушенням законодавства про охорону довкілля підприємствами, установами, організаціями і громадянами; внесення пропозицій відповідним органам місцевого самоврядування щодо організації територій та об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення; погодження документації із землеустрою у випадках та порядку, визначених Земельним кодексом України та законом України «Про землеустрій», щодо відповідності зазначеної документації законодавству у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Зміст цієї статті розкриває багатовекторність контрольної діяльності місцевих державних адміністрацій, одним із векторів контрольної діяльності яких якраз і є дотримання законодавства у сфері земельних відносин, у тому числі щодо питань відшкодування шкоди, заподіяної державним інтересам.

На відміну від надр, окремі ділянки землі можуть знаходитися не лише в державній, але й у комунальній та приватній формах власності, що впливає відповідно на управлінську діяльність органів спеціальної компетенції у сфері земельних відносин.

Перелік органів спеціальної компетенції, що здійснюють управління у сфері земельних відносин, також є достатньо широким. Закон України «Про державний контроль за використанням та охороною земель» [18] у ст. 5 визначає коло органів державної виконавчої влади, які мають спеціальну компетенцію в цій сфері, органи, які здійснюють державний контроль за використанням та охороною земель, дотриманням вимог законодавства України про охорону земель, проведення моніторингу родючості ґрунтів:

- центральний орган виконавчої влади, який забезпечує реалізацію державної політики у сфері нагляду (контролю) в агропромисловому комплексі, здійснює державний контроль за використанням та охороною земель усіх категорій та форм власності;
- центральний орган виконавчої влади, який забезпечує реалізацію державної політики зі здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів,

здійснює державний контроль за дотриманням вимог законодавства України про охорону земель;

– центральний орган виконавчої влади з питань аграрної політики здійснює моніторинг родючості ґрунтів земель сільськогосподарського призначення та агрохімічну паспортизацію земель сільськогосподарського призначення.

Відповідно до ст. 1 Положення [19] Державне агентство земельних ресурсів України (Держземагентство України) є центральним органом виконавчої влади з питань земельних ресурсів та топографо-геодезичної і картографічної діяльності, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через міністра аграрної політики та продовольства України, входить до системи органів виконавчої влади і забезпечує реалізацію державної політики у сфері земельних відносин та топографо-геодезичної і картографічної діяльності.

Держземагентство України здійснює свої повноваження безпосередньо і через утворені в установленому порядку територіальні органи в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі, районах, містах, а також через міськрайонні, міжміські, міжрайонні територіальні органи.

Особливе місце серед управління у сфері земельних відносин посідає Державна інспекція сільського господарства України, яка діє відповідно до Положення [20] і є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом міністрів України через Міністра аграрної політики та продовольства України, входить до системи органів виконавчої влади і забезпечує реалізацію державної політики у сфері нагляду (контролю) в агропромисловому комплексі.

Певними управлінськими повноваженнями у сфері земельних відносин наділена і Державна екологічна інспекція України. Відповідно до п. 1 Положення [21] Державна екологічна інспекція України входить до системи органів виконавчої влади та утворюється для забезпечення реалізації державної політики зі здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів.

Як і органи державної влади, органи місцевого самоврядування мають спільну мету, яка полягає у забезпеченні раціонального використання та охорони земель як основного національного багатства. Різниця між ними полягає у характері суспільних інтересів, які реалізуються через зазначені види контролю за використанням та охороною земель. Якщо державний контроль за використанням та охороною земель виражає державні інтереси, тобто інтереси всього народу нашої країни, то самоврядний контроль покликаний захищати інтереси конкретних територіальних громад у сфері раціонального використання та охорони земель [22].

Слід погодитися з думкою Г. В. Бублик про те, що делегування повноважень, в тому числі й у сфері земельних відносин та надрокористування, має базуватися на вільному волевиявленні обох суб'єктів делегування (делегуючого та делегованого); делегування повноважень повинно супроводжуватися укладенням акта делегування повноважень; делегування повноважень має обов'язково супроводжуватися передачею фінансових та/або матеріальних ресурсів для забезпечення належної реалізації делегованим суб'єктом делегованих повноважень; делегований суб'єкт несе юридичну відповідальність за належне виконання делегованих повноважень [23, с. 5].

На думку авторів підручника з курсу адміністративного права, органи місцевого самоврядування мають риси, що наближають їх до органів виконавчої влади, з якими вони тісно взаємодіють під час вирішення питань місцевого значення [24, с. 105]. Вочевидь, така думка ґрунтується на достатньо широкому колі повноважень органів місцевого самоврядування щодо вирішення земельних питань у межах відповідних адміністративно-територіальних одиниць.

Висновки. Управління в сфері земельних відносин та надрокористування набуває особливої актуальності з огляду на процеси реформування, які відбуваються в соціально-економічній сфері українського суспільства, зокрема в агропромисловому комплексі та в системі енергетики, гірничодобувній та переробній промисловості, пов'язаних з надрокористуванням. Реформа системи управління, зокрема децентралізація виконавчої влади, має враховувати доцільність та необхідність розширення повноважень органів місцевого самоврядування та місцевих органів виконавчої влади у сфері управління земельними відносинами та надрокористуванням. Необхідно також уточнити окремі положення Кодексу України про надра та Земельного кодексу України, які регулюють повноваження суб'єктів землекористування та надрокористування у сферах оренди, продажу, аукціону та передачі в інше користування земельних ділянок і надрокористування.

Список використаних джерел: 1. Коваль Л. Адміністративне право України (Загальна частина) : курс лекцій / Л. Коваль. – Київ : Основи, 1994. – 154 с. 2. Шемяков О. П. Відносини надрокористування в Україні: проблеми розвитку / О. П. Шемяков, І. В. Хохлова // Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ ім. Е. О. Дідоренка. – 2011. – № 2. – С. 219–226. 3. Бочко О. І. Економіко-правові засади управління земельними відносинами в сучасних умовах / О. І. Бочко // Зовнішня торгівля. – 2009. – № 3–4. – С. 141–145. 4. Механізми управління земельними відносинами в контексті забезпечення сталого розвитку / І. Ш. Ібатуллин, О. В. Степенко, О. В. Сакаль [та ін.]. – Київ : Ін-т економіки природокористування та сталого розвитку НАН України, 2012. – 52 с. 5. Земельне право України : підручник / [М. В. Шульга, Г. В. Анісімова, Н. О. Багай, А. П. Гетьман та ін.]. – Київ : Юрінком Інтер, 2004. – 368 с. 6. Положення про Міністерство екології та природних ресурсів України : затв. указом Президента України від 13 квіт. 2011 р. № 452/2011 [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

<http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/452/2011>. 7. Леонова О. В. Система органів державного управління сферою надрокористування України: шлях розвитку за роки незалежності / О. В. Леонова // Право і суспільство. – 2013. – № 1. – С. 72–80.

8. Положення про Державну службу геології та надр України : затв. указом Президента України від 6 квіт. 2011 р. № 391/2011 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/391/2011>. 9. Положення про Державну службу геології та надр України : затв. постановою Кабінету Міністрів України від 30 груд. 2015 р. № 1174 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.geo.gov.ua/storinka/polozhennya-pro-derzhgeonadra-ukrayiny>. 10. Положення про Державну службу гірничого нагляду та промислової безпеки України : затв. указом Президента України від 6 квіт. 2011 р. № 408/2011 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/408/2011>. 11. Кодекс України про надра : закон України від 27 лип. 1994 р. № 132/94-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/132/94-вр>. 12. Про місцеве самоврядування в Україні : закон України від 21 трав. 1997 р. № 280/97-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр>. 13. Порядок проведення аукціонів з продажу спеціальних дозволів на користування надрами : затв. постановою Кабінету Міністрів України від 30 трав. 2011 р. № 594 // Офіційний вісник України. – 2011. – № 44. – Ст. 1783.

14. Порядок надання спеціальних дозволів на користування надрами : затв. постановою Кабінету Міністрів України від 30 трав. 2011 р. № 615 // Офіційний вісник України. – 2011. – № 45. – Ст. 1832. 15. Комарницький В. Деякі питання застосування спеціальних дозволів на користування надрами (правовий аспект) [Електронний ресурс] / Віталій Комарницький // Віче. – 2012. – № 18. – Режим доступу: <http://www.viche.info/journal/3297/>. 16. Пояснювальна записка до проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо порядку надання спеціальних дозволів на користування надрами)» : від 7 квіт. 2015 р. [Електронний ресурс] / авт. законопроекту нар. деп. України Дзюблик П. В. та Кривенко В. В. – Режим доступу: <http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc34?id=&pf3511=53172&pf35401=338243>. 17. Про місцеві державні адміністрації : закон України від 9 квіт. 1999 р. № 586-XIV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14>. 18. Про державний контроль за використанням та охороною земель : закон України від 19 черв. 2003 р. № 963-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/963-15>. 19. Положення про Державне агентство земельних ресурсів України : затв. указом Президента України від 8 квіт. 2011 р. № 445/2011 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/445/2011>. 20. Положення про Державну інспекцію сільського господарства України : затв. указом Президента України від 13 квіт. 2011 р. № 459/2011 // Офіційний вісник України. – 2011. – № 29. – Ст. 1265. 21. Положення про державну екологічну інспекцію України : затв. указом Президента України від 13 квіт. 2011 р. № 454/2011 // Офіційний вісник України. – 2011. – № 29. – Ст. 1260. 22. Багрій І. Самоврядний контроль за використанням та охороною земель [Електронний ресурс] / Багрій Ірина // Юридичний журнал. – 2008. – № 8. – Режим доступу: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=3596>. 23. Бублик Г. В. Делегування повноважень місцевими органами влади: організаційно-правовий аспект : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Бублик Галина Василівна. – Київ, – 2005. – 16 с. 24. Курс

адміністративного права України : підручник / [за ред. В. В. Коваленка]. – Київ : Юрінком Інтер, 2012. – 808 с.

Надійшла до редколегії 29.02.2016

Райнин И. Л. Управление в сфере земельных отношений и недропользования

Проанализировано административно-правовое обеспечение управления в сфере земельных отношений и недропользования, рассмотрены предложения по вопросам упорядочения компетенции и полномочий субъектов землепользования.

Ключевые слова: земельные отношения, недропользование, управление, субъекты землепользования, полномочия, исполнительная власть, местное самоуправление.

Rainin I. L. Administration in the sphere of land relations and subsoil use

Administrative and legal guaranteeing of the administration in the sphere of land relations and subsoil use in Ukraine has been analyzed; propositions for regulating the competence and powers of the subjects of land use have been considered.

It is stressed that the administration in the sphere of land relations and subsoil use is realized by the extensive network of authorized entities, including the central executive authorities and their local departments and agencies, and local self-governments, which are endowed with different amounts of general and special jurisdiction and powers. There are contradictions and inconsistencies within legal regulation of these administration entities, which are to be eliminated by the amendments and alterations to the current legislation and the adoption of a number of relevant subordinate legislation.

It is emphasized that the administration in the sphere of land relations and subsoil use should be based on the principle of taking into account the indispensability of land as the main mean of production, as space-territorial basis of natural resources, social and industrial infrastructure, which should serve the whole Ukrainian nation.

Keywords: land relations, subsoil use, administration, subjects of land use, powers, executive power, local self-government.

